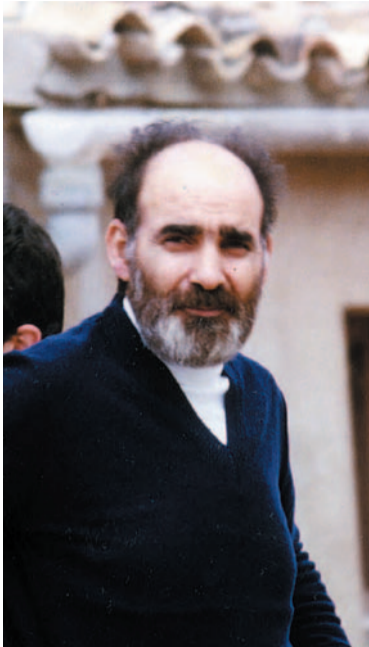


dar el Col·lectiu de Periodistes Ecològistes i el juny vam treure el primer número d'*Userda* ho vam fer contribuint alhora a la creació del Comitè Antinuclear de Catalunya (CANC). Ubicat en un pis del carrer Bruc el CANC seria durant la dècada dels vuitanta el centre neuràlgic del moviment. Allí ens hi vam trobar, entre d'altres activistes, amb Vicenç Fisas, Antoni Montserrat, Jaume Serrasolses, Aurora Moreno i Hortènsia Fernández. Entre les formacions d'extrema esquerra que s'hi vincularen hi havia Bandera Roja, PSAN i el col·lectiu de *Mientras Tanto*. Ens anys inicials van ser d'una eficaç acció unitària i d'èxitesos convocatòries de mobilització. La primera manifestació va ser el 28 d'agost de 1977 a Ascó per denunciar la concessió d'aigües de l'Ebre destinada a refrigerar els dos reactors. L'11 de març de 1978 vam convocar la primera a Barcelona per reclamar una moratòria nuclear (que anys després assumiria el Govern de Felipe González) i la paralització del Plan Energético Nacional (PEN). Una segona mobilització va tenir lloc el 8 d'abril del mateix any per protestar contra l'accident de la central de Three Mile Island a Harrisburg (Pennsilvània). El 5 de juny, més de cent mil persones es manifestaren pel centre de Barcelona amb motiu de la Diada contra l'Energia Nuclear.

L'òrgan de comunicació del CANC era el BIEN (Butlletí d'Informació sobre Energia Nuclear) que va fer una rellevant tasca divulgativa i de suport a totes les «mogudes» antinuclears i ecopacifistes. També la Universitat va esdevenir una plataforma per organitzar-hi conferències i debats.

El CANC treballava amb el suport



EL MALAURAT JOAN CARRANZA, BATLLE D'ASCÓ I LÍDER ANTINUCLEAR A LES TERRES DE L'EBRE.

de Greenpeace Internacional, Amics de la Terra i de la xarxa d'informació antinuclear WISE. Vam participar amb moltes accions de solidaritat amb els moviments antinuclears a València, Extremadura i Euskadi i es va organitzar una coordinadora estatal. Hi havia una estreta relació amb la Comisión de Defensa de una Costa Vasca No Nuclear liderada per José Allende i José Ramón Rekalde i el 12 de març de 1978 el CANC i *Userda* assistirem a la gran manifestació contra Lemóniz a la campanya de la Troika. De la mateixa manera que ho fariem en les mobilitzacions contra la mineria d'urani a Osona i la Catalunya del Nord i contra el reactor francès de neutrons ràpids de Creys-

Malville el 31 de juliol de 1977, projecte avui definitivament abandonat. La major part d'aquestes accions les vam filmar amb la Pilar Sentís i avui els negatius i els positius en 16 mm es troben dipositats a la Filmoteca de Catalunya.

La victòria contra l'urani

La història del moviment antinuclear català està plagada d'intervencionismes polítics destinats a minvar la seva autonomia i el seu arrelament. Després de 30 anys de la seva fundació l'activisme del sol somrient revifa entre les noves generacions que han patit la desinformació durant els anys de la transició democràtica. Aquest no ha estat un moviment de fracassats, com sovint ens hem sentit a dir, sinó d'avantguardistes i de pioners de les energies renovables. Els antinuclears vam heretar una situació difícil derivada de la Dictadura franquista i de la manca d'interès dels partits parlamentaris en els temes ambientals i energètics. Però, als inicis de la transició vam demostrar com es podia guanyar una batalla contra un consorci internacional que volia introduir la mineria d'urani a Catalunya, sense cap suport mediàtic rellevant i amb la indiferència i escepticisme de la classe política.

A principis de 1979, el Comitè Antinuclear de Catalunya va rebre les primeres informacions sobre les maniobres d'un consorci energètic dominat per la multinacional nord-americana Chevron que volia fer mines d'urani en diverses comarques catalanes. No trigarem a motivar als ajuntaments afectats, en principi de la Garrotxa i de la Selva, per constituir

la Coordinadora d'Ajuntaments per una Moratòria Nuclear (CAMON) a la qual no trigaren a unir-se els municipis de la Segarra i d'Osona, també amenaçats per les reserves de minerals radioactius declarades en el BOE estatal. El Comitè Antiurani de Vic i el Comitè Antinuclear de la Vall del Ges, junt amb el Grup d'Acció Ecologista de la Garrotxa, van ser, de lluny, els col·lectius més actius i arrelats.

S'aconseguí guanyar la batalla informativa, tot i la censura que ens aplicaven els mitjans de comunicació, gràcies als informes científics i el pronunciament públic del risc de pol·lució química i radioactiva dels aquífers que comportava aquesta mineria. Recordem, entre els experts que més es van comprometre en la causa, José Rodríguez, Paco Marqués, Antoni Lloret (a qui el president Tarradellas manaria fer un informe de l'accident d'Harrisburg), Alfred Molina, Juan Santiago Muñoz, Oriol Cabré, Pep Puig i Pere Carbonell. També la revista *Ciència* va recollir els treballs d'alguns d'aquests científics. L'assaig *Catalunya sota el perill de l'urani* (Edicions 62, 1981) explica la història d'aquella resposta popular que va acabar amb victòria.

El juny de 1981 la CAMON feia públic un comunicat anunciant a l'opinió pública que la Chevron abandonava el consorci que realitzava les prospeccions. Probablement, si a principis dels anys setanta s'hagués pogut organitzar democràticament una oposició semblant contra els reactors d'Ascó i de Vandellòs, el franquisme i els seus aliats industrials catalans no haguessin aconseguit nuclearitzar el país.

